

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoP/22/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4616206717
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4616206717.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. H., nar. XX. Q. XXXX, bytom u matky, zast. procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa matky: C. Y. H., nar. XX. T. XXXX, bytom G. XXXX/XX, U., zast. advokátom: I. M. T., N. XXX/X, C., a otca: H. H., nar. X. N.A. XXXX, bytom T. Dr. A. G. XXXX/XX, W. I., zast. splnomocnenkyňou: S. F., nar. X. I.a XXXX, bytom H. XXX/X, W. R., o zvýšenie výživného a zmenu úpravy styku, o odvolaní otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 13. decembra 2017 č. k. 9P/203/2016-280, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Topoľčany ako súd prvej inštancie podľa § 12 zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len "CSP" a § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len "CMP" rozsudkom zo dňa 13. decembra 2017 č. k. 9P/203/2016-280 zmenil rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 7P/31/2013-116 zo dňa 27. septembra 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 11CoP/41/2013-167 zo dňa 16. decembra 2013 v znení uznesenia Krajského súdu v Žiline č. k. 11CoP/41/2013-186 zo dňa 28. apríla 2014 v časti výživného a úpravy styku otca s maloletým I. H., nar. XX. Q. XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým I. H., nar. XX. Q. XXXX každý nepárny kalendárny týždeň v kalendárnom roku od piatku od 16.30 hod. do nedele do 17.00 hod. s tým, že ak sa stretnutie nebude môcť zrealizovať z vážnych dôvodov, v prípade ochorenia dieťaťa preukázaných lekárskou správou, rodičia sú si povinní túto skutočnosť oznámiť bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred začatím styku, v takom prípade sa stretnutie uskutoční v náhradnom termíne, a to v nasledujúcom kalendárnom týždni v rovnakom rozsahu, - v období Vianočných sviatkov každý páry kalendárny rok od 23. decembra od 16.30 hod. do 30. decembra do 17.00 hod., každý nepárny kalendárny rok od 30. decembra od 16.30 hod. do 6. januára nasledujúceho kalendárneho roka do 17.00 hod., v období Veľkonočných sviatkov každý páry kalendárny rok od štvrtku od 16.30 hod. do utorka nasledujúceho po Veľkonočnom pondelku do 17.00 hod., v období jarných prázdnin každý kalendárny rok, ak prípadne styk navrhovateľa s maloletým dieťaťom na víkend na konci týždňa jarných prázdnin, od stredy týždňa jarných prázdnin od 16.30 hod. do nedele do 17.00 hod., a ak prípadne styk navrhovateľa s maloletým dieťaťom na víkend pred začiatkom týždňa jarných prázdnin, od nedele predchádzajúcej týždňu jarných prázdnin od 17.00 hod. do stredy týždňa jarných prázdnin do 17.00 hod., v období letných prázdnin každý kalendárny rok od 1. júla od 16.30 hod. do 15. júla do 17.00 hod., a od 15. augusta od 16.30 hod. do 31. augusta do 17.00 hod. Otec maloleté dieťa prevezme a po ukončení styku odovzdá matke v mieste jej bydliska. Matka je povinná maloleté dieťa na stretnutie pripraviť a stretnutie s otcom

umožniť. Matka je povinná umožniť telefonický kontakt otca s maloletým dieťaťom, mimo určeného styku, v časovom období medzi 18.00 hod. - 19.00 hod. v každú stredu a sobotu a súčasne informovať navrhovateľa o zdravotnom stave a dennom režime dieťaťa. Počas styku otca s maloletým dieťaťom mimo víkendových stretnutí je otec povinný informovať matku o zdravotnom stave a dennom režime dieťaťa v časovom období medzi 18.00 hod. - 19.00 hod. každú stredu a sobotu, v období styku otca s maloletým dieťaťom počas víkendových stretnutí v sobotu v časovom období medzi 18.00 hod. - 19.00 hod., a súčasne umožniť telefonický kontakt matky s maloletým dieťaťom. Ďalej súd prvej inštancie zvýšil výživné otca na maloletého I. zo sumy 200 eur mesačne na sumu 240 eur mesačne s účinnosťou od 1.10.2016 s tým, že výživné je splatné vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Nedoplatok otca na zročnom výživnom za obdobie od 1.10.2016 do 30.11.2017 na I. H., nar. XX. Q. XXXX vo výške 560 eur sa otcovi povolil zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 40 eur spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám matky s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na § 24 ods. 4, § 26, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 78 ods. 1 a 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a § 52, § 121 CMP.

3. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že zákonné ustanovenia vymedzujú, že rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu súd upravuje ako komplex oprávnení a povinností oboch rodičov s cieľom zabezpečenia riadneho a bezproblémového vývoja dieťaťa napriek okolnosti rozpadu vzťahu rodičov dieťaťa a to tak, aby každý z rodičov mal v rámci stanovenej úpravy priestor nielen na utužovanie a prehĺbovanie svojho vzťahu k dieťaťu, ale i na uplatňovanie svojho výchovného vplyvu (pôsobenia) na maloleté dieťa. To platí bez ohľadu na to, či v konkrétnej veci má dôjsť k úprave rodičovských práv a povinností rodičov dieťaťa v súvislosti s rozvodom ich manželstva, alebo k úprave práv a povinností takých rodičov dieťaťa, ktorí manželmi nikdy neboli alebo spolu nežijú (resp. nikdy nežili), či dokonca ku korekcii skoršieho rozhodnutia s prihliadnutím na hľadisko zmeny pomerov. Vo všetkých uvedených prípadoch sa tak deje predovšetkým z dôvodu nedostatku spolužitia rodičov dieťaťa, ktorý vylučuje ich spoločnú starostlivosť (a teda i spoločný výkon rodičovských práv a povinností). Je pritom zrejmé, že po celý čas trvania stavu zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov je žiaduce vytvoriť aj druhému rodičovi (popri určení mu vyživovacej povinnosti na dieťa) podmienky na to, aby sa aj on mohol podieľať na výchove dieťaťa a aby sa tak mohol i prehĺbiť pocit spolupatričnosti takýchto osôb. Nemôže byť potom pochybností ani o tom, že kým rodič majúci dieťa v osobnej starostlivosti má prakticky neobmedzené možnosti pri výchove dieťaťa a formovaní jeho osobnosti, možnosti druhého rodiča sú limitované práve časovými úsekmi vyhradenými styku dieťaťa s takýmto rodičom a majú spravidla charakter len doplnkového pôsobenia na dieťa (vo vzťahu k výchove realizovanej tým rodičom, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti). Vo vzťahu k týmto otázkam má potom pre konkrétnu úpravu styku obvykle zásadný význam nielen charakter vzťahu dieťaťa a rodiča oprávneného na styk s dieťaťom, ale i vek dieťaťa a ďalšie pomocné hľadiská (rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoP/7/2015-103 z 26.08.2015).

4. Matka i otec maloletej v konaní opakovane uvádzali odlišné predstavy o výške výživného a úprave styku. Napriek tomu, že sa počas konania čiastočne zhodli na niektorých požiadavkách (viď návrh otca i protinávrh matky z č. I. 214 až 218), nakoniec od čiastočnej dohody ustúpili a prezentovali samostatné návrhy v časti výživného i úpravy styku, kedy smerodajné boli návrhy v podaní otca zo dňa 16.10.2017 (č. I. 240) a vyjadrenia matky i otca na pojednávaní konanom dňa 13.12.2017.

5. Súd sa v prvom rade zaoberal otázkou zmeny pomerov od poslednej úpravy styku a výživného v tzv. rozvodovom rozsudku. Len pri preukázanej zmene pomerov môže dôjsť k zmene pôvodnej úpravy z rozsudkov Okresného súdu Liptovský Mikuláš a Krajského súdu v Žiline.

6. Z odôvodnenia rozvodového rozsudku vyplýva, že čistý mesačný príjem otca v čase pôvodnej úpravy predstavoval 997,12 eur a matky 523,37 eur, pričom matka poberala aj rodičovský príspevok. Výdavky na materskú školu, ktorú maloletý v tom čase navštevoval, pozostávali z mesačného príspevku na stravné v školskej jedálni 23,52 eura, mesačného príspevku na režijné náklady v školskej jedálni 0,50 eura, mesačného príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov za pobyt dieťaťa v materskej škole 13 eur, príspevku na kultúrne a športové podujatia 12 eur ročne, príspevku na školské potreby 5,50 eura ročne, príspevku SRRZ - RZ 16 eur ročne, príspevku na hygienické potreby 10 eur ročne. Maloletý bol v

tom čase liečený na kožnej ambulancii s inverznou formou psoriázy s odporúčaním na balneoterapiu a prímorský pobyt.

7. Od pôvodnej úpravy styku a výživného do času rozhodovania v tomto konaní uplynuli takmer 4 roky. Maloletý bude mať XX.XX.XXXX sedem rokov a je zjavné, že za ten čas došlo k zmene jeho denného režimu i navýšeniu výdavkov na jeho osobu. Maloletý od septembra 2016 navštevoval predškolskú triedu v materskej škole a od septembra 2017 navštevuje základnú školu. V konaní bolo tiež preukázané, že navštevuje logopéda, ortopéda, začal tiež chodiť na angličtinu a je hráčom predprípravky miestneho hokejového klubu. Má aj ďalšie záľuby, s ktorými sú spojené zvýšené výdavky.

8. Okresný súd Topoľčany v prejednávanej veci vychádzal z pomerne podrobnej úpravy styku obsiahnutej v rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 11CoP/41/2013-167 zo dňa 16. decembra 2013 v znení uznesenia Krajského súdu v Žiline č. k. 11CoP/41/2013-186 zo dňa 28. apríla 2014. Bolo preukázané, že tento styk prebieha a hlavným problémom medzi rodičmi je ich vzájomná komunikácia a neochota ustúpiť pri požiadavkách druhého rodiča vzťahujúcich sa na detaily realizácie styku. Zmeny ich postojov v priebehu konania boli skôr reakciou na návrhy druhého rodiča a nie vždy sledovali záujem maloletého. Súd preto dospel k záveru, že pôvodnú úpravu styku je vhodné ponechať, nakoľko tá je dostatočne podrobná a aj v súčasnej dobe slúži na rozvíjanie vzájomného vzťahu maloletého s oboma rodičmi. Pôvodná úprava bola stanovená tak, aby zabezpečovala dlhodobý a stabilný priebeh styku, čo jednoznačne sledovalo záujem maloletého, ktorý by inak časté zmeny rozsahu styku mohol vnímať negatívne.

9. Vzhľadom na aktuálne potreby a denný režim maloletého súd považoval za vhodné upraviť čas preberania a odovzdávania maloletého otcom. Vychádzal pritom i z vyjadrení účastníkov počas konania, ktorí pôvodne smerovali k dohode, od čoho neskôr ustúpili. Súd určil čas preberania maloletého otcom na 16.30 hod., zohľadňujúc potrebu dochádzania otca z W. do U., keď aj sám otec v konaní uvádzal, že skorší čas preberania by mu mohol spôsobovať problémy v práci. Takto určený čas vytvára aj dostatočný priestor na prípravu maloletého zo strany matky po skončení školského vyučovania. Odovzdávanie dieťaťa potom súd určil na 17.00 hod. s prihliadnutím na dĺžku dochádzania, keď matkou navrhovaný skorší čas by spôsoboval skončenie pobytu maloletého u otca fakticky hneď poobede a došlo by tak ku skráteniu styku otca s maloletým počas víkendov. Zároveň ale súd vyhovel požiadavke matky, aby odovzdávanie dieťaťa otcom prebehlo v skoršej hodine, aby mal maloletý vytvorený časový priestor na aklimatizáciu, večeru, hygienu a prípravu do školy.

10. Požiadavku otca, aby aspoň jednu cestu autom absolvovala aj matka, vyhodnotil súd za nedôvodnú. Sám otec v priebehu konania bol ochotný od tejto požiadavky ustúpiť a nakoniec na nej zotrval len z dôvodu reakcie na vyjadrenia matky. Matka maloletého má navyše ďalšiu vyživovaciu povinnosť a vzhľadom na vek jej maloletej dcéry by bolo nevhodné takýmto spôsobom zasahovať do starostlivosti, ktorú si maloletá vyžaduje.

11. Úpravu počas vianočných sviatkov súd ponechal, okrem času odovzdávania a preberania, v rovnakej miere. Ak by súd vyhovel matke, aby táto mohla tráviť každé Vianoce s maloletým, z rovnakých dôvodov ako uviedla ona by došlo k zásahu do rodičovských práv otca, ktorý má rovnaké právo prežívať tradície spojené s týmto obdobím. Úprava styku v tomto období tak zostala u oboch rodičov vyvážená a iný pohľad by bol len prejavom subjektívnych pocitov nezohľadňujúcich záujem dieťaťa a druhého rodiča.

12. V časti úpravy styku počas jarných prázdnin, veľkonočných sviatkov a letných prázdnin bolo tiež vhodné ponechať doterajšiu úpravu (okrem času preberania a odovzdávania), pre ktorú takisto platí, že je z pohľadu oboch rodičov vyvážená.

13. Počas letných prázdnin je vhodné ponechať striktné vymedzenie styku v konkrétnych dňoch. Ak by letné prázdniny trvali dlhšie ako 62 kalendárnych dní z dôvodu skoršieho ukončenia školského roka alebo jeho neskoršieho začiatku, nad tento rozsah je stanovená úprava tzv. bežného víkendového styku. Určenie styku od 01.07. do 15.07. a od 15.08. do 31.08. zohľadňuje aj v tomto prípade čas potrebný na aklimatizáciu maloletého a jeho prípravu na styk otcom, resp. na začiatok školského roka. Požiadavke otca na zmenu augustového styku z posledných dvoch týždňov na prvé dva týždne tohto mesiaca súd vyhodnotil za neopodstatnenú. Už pôvodná úprava styku zohľadňovala to, že matka maloletého máva (mimo rodičovskej dovolenky) pracovné povinnosti na konci mesiaca august. Ak má otec záujem o

stretnutia maloletého s viacerými rodinnými príslušníkmi, pomerne podrobne stanovený rozsah styku mu vytvára dostatok príležitostí takéto stretnutia realizovať v inom období. Ani dočasná zmena rozsahu styku v mesiaci august by nebola vhodná, keďže je potrebné maloletému vytvoriť dlhodobu stabilný rozsah styku s otcom.

14. Styk počas jesenných prázdnin súd nepovažoval za potrebné upraviť, nakoľko mimo už upravených prázdnin sa styk bude spravovať úpravou tzv. bežného - víkendového styku. Súd tu zdôrazňuje, že nie je žiaduce upravovať styk počas všetkých školských prázdnin alebo štátnych sviatkov za situácie, ak bežná úprava styku postačuje na upevňovanie vzťahu medzi rodičom a dieťaťom.

15. Do výrokovej časti rozsudku súd prevzal aj výroky o povinnosti informovať druhého rodiča o priebehu styku s maloletým, hoci k zmene úpravy v tejto časti nedošlo, a to z dôvodu, že súčasťou dotknutých výrokov je aj úprava telefonického kontaktu s maloletým.

16. Čo sa týka výživného, príjem matky v čase pôvodnej úpravy predstavoval 745,37 eura (523,37 eura mzda + 222 eur rodičovský príspevok a prídavok na dieťa) a ten súčasný predstavuje sumu 250,04 eur (203 eur rodičovský príspevok + 47,04 eura prídavky na dieťa).

17. Otec má v súčasnosti výdavky na pohonné hmoty 130 eur mesačne (z toho cca 90 eur na pohonné hmoty spotrebované pri preprave maloletého), servis, poistenie vozidla, diaľničnú známku, byt 125 eur, životnú poisťku 31 eur, výživné 200 eur, splátku auta 150 eur, mobil 11 eur, elektriku 15 eur, internet 9 eur, poistenie bytu a domácnosti 4 eurá, vedenie účtu 2 eurá, daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad 3,40 eur, permanentku na plaváreň cca 20 eur, ako aj ďalšie výdavky na drogeriu, stravu, ošatenie, sporenie na dovolenku, či ďalšie bežné výdavky.

18. Otec mal v roku 2016 čistý priemerný mesačný príjem 1.166,53 eura a v roku 2017 1.169,36 eura.

19. Výdavky na maloletého v čase návštevy materskej školy matka vyčíslila na sumu 424,64 eura. Zvýšenie výdavkov oproti roku 2013 vyčíslila na sumu 162,62 eura (sporenie 30 eur, poistenie 27,62 eura, ortopedická obuv 20 eur, škôlka 45 eur a logopédia 40 eur). Ako ďalšie predpokladané výdavky uviedla školské potreby 250 eur, plavecký krúžok 20 eur, nákup písacieho stola 100 eur, škola v prírode 120 eur, hokejová výstroj 300 eur (v inom vyčíslení 200 eur). Uviedla tiež výdavky na kožnú lekárku 4 eurá a stoličku 35 eur. Výdavky na maloletú dcéru F. vyčíslila na 204,62 eur mesačne. Bežné výdavky na domácnosť a na jej osobu vyčíslila na sumu 459,28 eura.

20. Výdavky na maloletého v čase návštevy základnej školy matka vyčíslila na sumu 432,64 eura. Táto suma pozostáva z výdavkov na sporenie 30 eur, úrazové poistenie 27,62 eura, logopédia 38 eur (t. j. zníženie o 2 eurá), oblečenie a obuv 150 eur (t. j. navýšenie o 20 eur), lieky, kozmetika, hračky, knižky a detské časopisy 50 eur, smeti 2,02 eura, strava 100 eur mesačne. Odpadli výdavky na škôlku 45 eur a pribudli výdavky na školskú družinu 13 eur, obedy v škole 20 eur a krúžok lega 2 eurá. Ako ďalšie jednorazové výdavky uviedla hokejovú výstroj 200 eur, školské potreby 201,23 eura, nákup nábytku 88,78 eura, triedny fond 5 eur, ZRPŠ 13 eur.

21. Z potvrdenia materskej školy bolo zistené, že ročné výdavky na materskú školu predstavujú celkovo sumu 359,38 eura, čo predstavuje cca 30 eur mesačne.

22. Hoci vyčíslenie výdavkov na maloletého súd vyhodnotil, s prihliadnutím na vek maloletého, za prehnané, nemožno spochybníť, že oproti pôvodným výdavkom spred 4 rokov došlo jednoznačne k zmene pomerov tak na strane maloletého ako aj na strane oboch rodičov.

23. Otcovi stúpla čistá priemerná mesačná mzda o cca 170 eur a matke mesačný príjem klesol vzhľadom k tomu, že je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke s dcérou F.

24. Čo sa týka maloletého, výdavky na neho matka označila približne v rovnakej výške v čase, kedy navštevoval predškolskú triedu v materskej škole, ako aj v čase, kedy začal navštevovať základnú školu. Výdavky súvisiace s návštevou predškolskej triedy sú pritom rovnakého charakteru, čo potvrdila aj matka v špecifikáciách výdavkov, kde označila školské potreby a nábytok ako jednorazové výdavky, ktoré bolo potrebné vynaložiť. Túto skutočnosť súd zohľadnil pri určovaní okamihu, kedy došlo k podstatnej zmene pomerov vo vzťahu k výživnému. Súd mal za to, že výživné bolo potrebné zvýšiť od 01.10.2016, s čím sa stotožnil s matkou maloletého. Od 01.09.2017, kedy maloletý začal navštevovať základnú školu, pritom podľa názoru súdu nedošlo k zásadnému navýšeniu výdavkov oproti obdobiu spred roka, keďže, ako už

bolo spomenuté vyššie, charakter výdavkov bol v prípade predškolskej triedy i prvého ročníka základnej školy približne rovnaký. Navyše niektoré nespotrebované veci (napr. nábytok) mohli byť využívané bez potreby zaobstarania si nových. Súd preto považoval za vhodné sumu výživného určiť jednotne za celé posudzované obdobie (t. j. od 01.10.2016 až doposiaľ).

25. Výšku výživného súd následne určil s prihliadnutím na potreby a záujmy maloletého. Samotní účastníci sa počas konania dohodli na výživnom vo výške 220 eur, matka požadovala raz 250 eur, inokedy 350 eur. Súd pri určení výživného vychádzal z toho, že na maloletého sa od poslednej úpravy navýšili výdavky, či už v súvislosti s návštevou predškolskej triedy a následne i základnej školy alebo v súvislosti s mimoškolskými aktivitami. Pri posudzovanom čistom príjme otca cca 1.165 eur mesačne súd vyhodnotil ako adekvátnu sumu výživného 240 eur, čo predstavuje necelých 21 % čistého príjmu otca. Takto určené výživné zohľadňuje prirodzený nárast výdavkov na strane dieťaťa ako aj výdavky na strane otca. Otec pritom len na cestu autom za účelom styku vynaloží približne 90 eur mesačne. Táto suma síce nemôže byť súčasťou výživného, no je potrebné na ňu prihliadať ako na odôvodnený výdavok otca. Aktuálny vek dieťaťa odôvodňuje určenie výživného vo výške 240 eur, čím je aj do budúcnosti vytvorený priestor na prípadné zvýšenie výživného pri náraste výdavkov v súvislosti s dospelaním dieťaťa, návštevou strednej, vysokej školy a pod.. Zároveň súd zohľadnil aj to, že maloletý sa počas roka nachádza približne 84 dní v starostlivosti otca, kedy on hradí náklady na osobnú starostlivosť. Súdom určený styk je pomerne rozsiahly a preto nemožno na takýto rozsah styku neprihliadať. Súd preto zvýšil výživné otca na maloletého I. zo sumy 200 eur mesačne na sumu 240 eur mesačne s účinnosťou od 1.10.2016.

26. Súd pri určení nedoplatku na zročnom výživnom vychádzal z toho, že matka aj otec zhodne tvrdili, že otec platí výživné vo výške 200 eur a nad rámec určeného výživného neprispieva. Nedoplatok otca na zročnom výživnom za obdobie od 1.10.2016 do 30.11.2017 tak predstavoval 560 eur, ktorú sumu s prihliadnutím na jej výšku povolil otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 40 eur spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku k rukám matky s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky bude mať za následok zročnosť celého plnenia.

27. Proti tomuto rozsudku v označených výrokoch I. až III. podal v zákonnej lehote odvolanie otec, ktorým namietal, že matka maloletých sa nepodieľa na preprave maloletého na styk, čím ho ako otca znevýhodnil. Súd neupravil aby mohli preberanie vykonávať aj starí rodičia. Časť rozsudku o výživnom vyčítal, že súd nezhodnotil reálne výdavky otca na prepravu maloletého, pretože zohľadnil len cenu pohonných hmôt, pretože treba zarátať aj amortizáciu vozidla. Súd neposudzoval celkový príjem matky v spoločnej domácnosti, do ktorého prispieva aj otcim. Uviedol, že súd mu na pojednávaní dňa 13.12.2017 neumožnil sa oboznámiť s dokladmi matky. K výroku III. namietal, že ku zmene pomerov prišlo od 1.9.2017, nástupom maloletého I. na povinnú školskú dochádzku, a nie ku dňu podania návrhu. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

28. Odvolanie voči rozsudku v celom rozsahu podala včas aj matka maloletého. Uviedla, že nesúhlasí s časom preberania a odovzdávania maloletého, pričom navrhla preberanie a odovzdávanie maloletého o 16.30 hod. Čas odovzdávania o 17 hod. nie je v záujme maloletého, ktorý sa potrebuje aklimatizovať. Nesúhlasí tiež s výškou výživného 240 eur mesačne, pretože s takou výškou súhlasila v čase, kedy ešte neprišlo k podstatnej zmene pomerov, pretože v tom čase maloletý navštevoval materskú školu, pričom predtým konajúca sudkyňa povedala, že keď nastúpi na základnú školu si môže podať nový návrh na zvýšenie výživného. Otcovi sa zvýšil príjem a prestal splácať hypotéku 200 eur. Žiadala výživné vo výške 350 eur. Pokiaľ ide o nedoplatok na výživnom, navrhla, aby ho otec doplatil naraz.

29. Vo vyjadreniach k odvolaniam matky a otca sa vyjadrili účastníci konania navzájom, pričom rozvinuli a argumentačne oponovali argumentom druhého z účastníkov. Na účely posudzovania veci odvolacím súdom boli nosné argumenty dôvodov odvolaní zachytené vo vyššie uvedenom obsahu odvolaní účastníkov.

30. Kolízny opatrovník sa v odvolacom konaní nevyjadril.

31. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s ust. § 378 ods. 1 CSP preskúmal rozsudok

okresného súdu, pričom nie je viazaný rozsahom a odvolacími dôvodmi v zmysle § 65 a 66 CMP, a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

32. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

33. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

34. Súd prvej inštancie vykonal na účely rozhodnutia predmetným rozsudkom dostatočné dokazovanie, a teda skutkový stav zistil v relevantne potrebnom rozsahu, pričom výrokom rozsudku rozhodol vecne správne, preto ho odvolací súd ako vecne správny podľa § 387 ods. 2 CSP potvrdil.

35. Na zdôraznenie správnosti, vzhľadom na odvolacie dôvody otca a matky odvolací súd konštatuje, že pri úprave styku s maloletým dieťaťom osoby, ktorej nebolo zverené do osobnej starostlivosti nie v zásade vylúčené, že realizácia dopravy dieťaťa z a do určeného miesta druhého z rodičov môže v sebe zahŕňať aj povinnosť toho, komu je dieťa zverené do starostlivosti. V tomto prípade býva otec v W. I. a matka, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti v U., pričom v čase spolužitia bývali spoločne v W. I.. Matka sa následne odsťahovala do U., preto maloletý I. sledoval pobyt matky. Hoci odvolací súd otázku vhodnosti participácie matky, resp. druhého z rodičov vo všeobecnosti na preprave maloletého na styk apriori nevylučuje, z obsahu spisu v tomto prípade možno zistiť, že otec síce pôvodne žiadal takú úpravu, že jednu „cestu“ vykoná matka, pričom následne v konaní od tejto požiadavky upustil, aby v záverečnej reči opätovne prostredníctvom svojej splnomocnenej zástupkyne takú požiadavku vyriekol. V uvedených zmenách požiadaviek otca odvolací súd badal nepresvedčenosť otca o existencii relevantných dôvodov pre takú úpravu. Navyše nemožno neprihliadnuť na aktuálny stav u matky, ktorá ma v starostlivosti maloletú F. narodenú v roku XXXX. Inými slovami podľa názoru súdu otec ani dostatočne dôvody vedúce k takej požiadavke neuvádzal.

36. Pokiaľ ide o dôvodnosť posudzovania ceny, ktorú otec musí vynaložiť na prepravu dieťaťa pri styku je potrebné povedať (v zhode s napadnutým rozsudkom), že suma operatívne nutne vynaložených peňažných prostriedkov na PHM do vozidla bola započítaná do výdavkov na strane otca, ktoré sú oprávnené. Nemožno výdavok otca n PHM stotožňovať s plnením vyživovacej povinnosti. Pokiaľ ide o ďalšie námietky spočívajúce v amortizácii vozidla a potrebných opravách vozidla a podobne je potrebné povedať, že na jednej strane logicky úbytok hodnoty majetku otca, pričom ale nemožno pri stanovovaní výživného brať do úvahy každú okolnosť, ktorá je súčasťou bežného sledu vecí. Ak sa teda napríklad berie do úvahy, že otec používa na prepravu maloletého vozidlo, potom do sumy informácii (ohľadne jeho výdavkov), v budúcnosti môže byť skutočnosť potreby výmeny motorového vozidla, alebo potreby jeho opravy, čo sú výdavky potrebné a účelné, najmä za situácie, pokiaľ s miesto pobytu dieťaťa nezhoduje s miestom pobytu osoby realizujúcej styk s tým, že dieťa zmenilo pobyt práve pre rozhodnutie druhého z rodičov. Iným príkladom by bola situácia s tvrdením rodiča, že ak cestuje za maloletým niekoľko hodín dopravným prostriedkom, musí vynakladať extra výdavky na robenie prestávok na občerstvenie na čerpacích staniciach. Uvedené ale nie je cieľom súdneho konania. Súd posudzuje všetky skutočnosti v priebehu konania a pri myšlienkových úvahách a berie do úvahy.

37. Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva rodičovi či inej oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. Aj keď povinnosť prispievať na výživu maloletých majú predovšetkým rodičia a vyplácanie prídavkov na deti nenahradzuje plnenie tejto povinnosti, predsa len (aj úradmi alebo inštitúciami iných štátov) vyplácané rodinné prídavky (rodinné dávky, vyrovnávacie dávky alebo ich doplatok) môžu sčasti uhradiť odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Súd pri určovaní výšky výživného na maloleté dieťa musí preto prihliadať aj na to, do akej miery sú potreby maloletého hradené z takýchto zdrojov (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 19. marca 2018, sp. zn. 3 Cdo 88/2017). Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a výška tohto prídavku v roku 2018 predstavuje 23,68 eura mesačne.

38. Pokiaľ ide o príjem matky, tento je tvorený jej príjmom, pričom sa prihliada sa aj na iné príjmy, ktoré má alebo ktoré nemusí vynaložiť. To čo vynaložiť nemusí, pretože to za ňu uhradí tretia osoba je skutočnosť, ktorá sa tak isto odzrkadľuje v tom, že nemá „výdavok“, ktorý by inak (keby nebol uhradený

spolužijúcou osobou) musela uhradiť. Potom by ale oprávnene posudzovaná matka mohla dôvodiť výdavkom (napr. na stravu a pod.) vo vzťahu k inej osobe. V zásade platí, že povinnými z výživného pre maloleté dieťa sú rodičia dieťaťa, ktorých možnosti, schopnosti a majetkové pomery sú posudzované. Z pohľadu výdavkov bolo potrebné prihliadnúť nielen na prídavky na dieťa, ktorý matka poberá, ale aj na skutočnosť ohľadne výdavkov, že matke pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť vo vzťahu k mal. F. narodenej dňa XX.XX.XXXX. Zvýšenie sumy výživného povinnej osoby (otca) vo výške 40 eur bolo vzhľadom na zmenu pomerov na strane oboch rodičov vyhodnotené správne, pričom do úvahy je treba zobrať aj participáciu matky na výživnom pre mal. I. tým, že okrem finančnej účasti na výžive dieťaťa matka prispieva aj kontinuálnou osobnou starostlivosťou o maloletého.

39. Pokiaľ ide o námietky otca týkajúce sa postupu súdu v konaní ohľadne nemožnosti prezrieť doklady matky na pojednávaní konanom dňa 13.12.2017 odvolací súd konštatuje, že v zápisnici o pojednávaní je záznam o skutočnosti, že doklady ktoré boli predmetom dokazovania boli otcom prezreté (umožnené súdom doklady prezrieť), a hodnotené v rámci pojednávania bez toho, aby otec vzniesol námietku. Potom nemožno v odvolacom konaní odkazovať na taký postup súdu, keď pokračovaním v konaní otcom bol vyjadrený konkludentný súhlas.

40. Podľa § 77 ods.1 zák. o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

41. Pokiaľ ide o čas zmeny pomerov odvolací súd konštatuje správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď stanovil začiatok obdobia povinnosti otca platiť výživné vo výške 240 eur odo dňa podania návrhu. V zmysle § 77 ods. 1 zákona o rodine môže súd výživné pre maloleté dieťa priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Súd prvej inštancie správne stanovil, že zmena pomerov odôvodňujúca zmenu predchádzajúcej úpravy výživného nastala už samotnou skutočnosťou vyššieho veku dieťaťa, pričom na druhej strane nemožno (tak ako matka uviedla), že nástupom do základnej školy môže podať nový návrh na zvýšenie výživného. Nemožno síce uprieť zaužívanú prax rodičov pri čase podávania návrhov a odôvodnení súdnych rozhodnutí tým, že „maloletý nastúpil na základnú školu“, „nastúpil na druhý stupeň“, alebo „strednú školu“ a podobne, ale uvedená skutočnosť samo o sebe nezakladá dôvod na zmenu pomerov na strane oprávnených z výživného. Ak obdobie od podania návrhu na súd do rozhodnutia vo veci samej presahuje aj čas nástupu na povinnú základnú školskú dochádzku, je potrebné prihliadnúť na to, že na jednej strane nastala zmena už pri podaní návrhu na zvýšenie výživného, pričom ale po ďalšej skutočnosti (nástup do školy) bez ďalšieho nemožno hovoriť o zmene rozhodujúcich pomerov, len z uvedeného dôvodu. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s obdobným charakterom odôvodnených potrieb maloletého na ďalšie krúžky a záľuby a stanovil vzhľadom na oprávnené záujmy maloletého a možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca (berúc v úvahu pomery matky) primerané výživné, ktoré tiež odzrkadľuje životnú úroveň rodičov.

42. Pokiaľ ide o námietky matky v odvolaní týkajúce času preberania a odovzdávania, z obsahu spisu vyplýva, že matka maloletej sa odsťahovala zo spoločného bydliska rodičov, pričom dochádzanie za stykom z W. I. do U. je časovo aj ľudsky náročné. Je to práve matka, ktorá podľa názoru odvolacieho súdu musí vychádzať v ústrety otcovi a na túto skutočnosť prihliadať aj pri stanovených časoch odovzdávania a preberania dieťaťa. Čas 16.30 h. na prevzatie berie ohľad na otcove zamestnanie a príchod o 17 hod. berie ohľad na nepretržitosť, celistvosť a potrebný rozsah styku otca s maloletým dieťaťom, pričom berie zreteľ aj na aklimatizáciu maloletého (najmä v nedeľu) v dostatočnom čase. Otec sa v rámci styku venuje aj príprave na školské vyučovanie. Toto právo a povinnosť mu rozvodom nezanikla. Nie je úlohou súdu posudzovať, ktorý z rodičov „zjedná“ lepší čas preberania dieťaťa pre seba, ale s prihliadnutím na záujem dieťaťa vyhodnocuje, aký rozsah a obsah styku, je stykom, ktorý naplní obsah rovnoprávneho a rovnocenného styku oboch rodičov s dieťaťom.

43. Vzhľadom na neviazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi odvolací súd konštatuje, že bez ohľadu na skutočnosť, že jeden z rodičov viac alebo menej navštevuje alebo hlási sa k najpočetnejšiemu vierovyznaniu na G., sú to práve Vianoce a ich tradícia, ktorá formovala a formuje zmysľanie a pohľad na svet detí vyrastajúcich v rodinách (alebo mimo nich), preto nemožno uprieť otcovi dieťaťa styk dieťaťa práve aj v tento cirkevný sviatok, ktorý zároveň naplní tradíciu pestovanú na našom území.

44. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

45. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP (Civilný mimosporový poriadok) tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

46. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).